[2025] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 80: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 76

ਮਹਿੰਦਰ ਅਵਾਸੇ

ਬਨਾਮ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

(2025 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 221)

17 ਜਨਵਰੀ 2025

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, * ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306, ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

ਸਿਰਲੇਖ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾ 306 – ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਨਹੀਂ - ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਬਚੇ - ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਆਰਐਮ' ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਗਰਮ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਨਾਲ ਹੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। [ਪਾਰਸ 16, 19, 21]

---

* ਲੇਖਕ

ਮਹਿੰਦਰ ਅਵਾਸੇ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾ 306 – ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਧੇਰੇ ਹੈ - ਦੋਸ਼ ਮਸ਼ੀਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਧਾਰਾ 306 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਾਈਪਰਬੋਲਸ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਜੋਂ ਮਹਿਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ - ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ - ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿੰਡਰੋਮ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 306 - ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 - ਐਸਐਸ 108, 45 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 20]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਐਸ.ਐਸ.306, 107 – ਧਾਰਾ 306 ਦਾ ਅੰਸ਼ - ਜਦੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ **(1995) ਪੂਰਕ 3 ਐਸਸੀਸੀ 438**; *ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 351:* **(2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 628;** *ਅਮਲੇਂਦੂ ਪਾਲ ਉਰਫ ਝੰਟੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ [2009] 15 ਐਸਸੀਆਰ 836:* **(2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 707;** *ਐਮ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ [2011] 3 ਐਸਸੀਆਰ 437:* **(2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 626**; *ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ [2001] ਪੂਰਕ 4 ਐਸਸੀਆਰ 247:* **(2001) 9 ਐਸਸੀਸੀ 618 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860; ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਹਿਤਾ, 2023

ਕੀਵਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਧਾਰਾ 306, ਦੰਡਾਵਲੀ ਕੋਡ, 1860; ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ; ਉਕਸਾਉਣਾ; ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ; ਇਰਾਦਾ; ਸਹਾਇਤਾ; ਭੜਕਾਓ; ਅਬੇਟ; ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ;

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਕਰਜ਼ਾ; ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਧਾਰਾ 306 ਦਾ ਅੰਸ਼; ਧਾਰਾ 306, ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼; ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2025 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 221

2023 ਦੇ ਸੀਆਰਆਰ ਨੰਬਰ 1142 ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 25.07.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅੰਜਲੀ ਕੁਮਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਠਾਕਰੇ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਅਭਿਮਨਿਊ ਸਿੰਘ, ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਨਾਥ ਰਾਜ਼ਦਾਨ, ਦੀਪਕ ਰਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।
2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2023 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਨੰਬਰ 1142 ਦੇ 25.07.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈਪੀਸੀ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 28.02.2023 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:

3. 31.12.2022 ਨੂੰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਪੀ.ਐਸ. ਮੈਨਗਾਓਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਖਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਰਣਜੀਤ ਚੌਹਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। 11.10.2022 ਨੂੰ ਰਣਜੀਤ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਖੇਤ ਜਾਣ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ; ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਰਤਿਆ,

ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ; ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਸ਼ਿਵਮ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਰਣਗਾਓਂ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 6 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਬੋਰਗਾਓਂ ਡਰੇਨ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇਕ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਰੱਸੀ ਦੇ ਫਾਹੇ 'ਤੇ ਲਟਕਦਾ ਦੇਖਿਆ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਦੂਰ। ਮੁਖਬਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।

4. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਮਿਲਿਆ। ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਿੰਦਰ ਅਵਾਸੇ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 21.01.2023 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦੬ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਸਨ।

5. ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

> ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੇਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ 'ਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।
>
> ਮੈਂ ਰਿਤੇਸ਼ ਮਲਾਕਰ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਚੈੱਕ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ <u>ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਵਾਸੇ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।</u>
>
> ਐੱਸ ਡੀ/-
>
> ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ
>
> 10.10.2022
>
> [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਿੰਦਰ ਅਵਾਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਖ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖਰਗੋਨ ।

6. ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਆਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

7. ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ:

ਸਪੀਕਰ 1: ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ੁੰਬਮ @ ਰਣਜੀਤ ਪੁੱਤਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਜਾਤੀ ਰਾਜਪੂਤ, ਉਮਰ 26 ਸਾਲ, ਤੇਮਲਾ।

ਸਪੀਕਰ 2: ਮਹਿੰਦਰ ਅਵਾਸੇ, ਵਾਸੀ ਜਾਨਕੀ ਨਗਰ, ਖਰਗੋਨ।

ਸਾਈਬਰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਯੂਨਿਟ, ਖਰਗੋਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ (ਡੀਜੀਐਨਬੀਟੀ 24 ਜੀਬੀ, ਐਫ 22) ਵਿੱਚ ਲੈਬ ਕੇਸ 80-22>2022 12-05 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 16-22-36>ਲੈਬ ਕੇਸ 80-22 ਐਕਸਬਿਟ. ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਫਾਇਲਾਂ>>ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਆਡੀਓ ਏਯੂਡੀ -20221010-ਡਬਲਯੂਏ 0007 ਹੈ ਜੋ 10.10.2022 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 07:26 ਵਜੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਸਪੀਕਰ-1	ਸਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜਾਣ ਦਿਓ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਚਲੋ ਚੱਲੀਏ। (*********) <u>ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ।</u> ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ. ਭਈਆ ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ।
ਸਪੀਕਰ-1	ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ. ਹੁਣ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 30-35 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ, (*******) <u>ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ</u>
ਸਪੀਕਰ-1	ਹਾਂ ਜੀ ਸਾਹਿਬ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸਪੀਕਰ-1	ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬੱਸ ਇੰਨਾ ਹੀ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ-2	ਸੁਣੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 11,800/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ।
ਸਪੀਕਰ-1	ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਸਰ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ
ਸਪੀਕਰ-2	ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭਗਤਾਨ ਕਰੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਸਪੀਕਰ-1	ਹਾਂ ਜੀ ਸਾਹਿਬ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਮੈਂ ਪੰਪ 'ਤੇ ਆਵਾਂਗਾ. ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੌੜ ਸਕਦੇ ਹੋ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

ਨਮੂਨਾ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟ

ਸਪੀਕਰ-2- ਸ਼ੱਕੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਮਹਿੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਘਣਸ਼ਿਆਮ ਅਵਾਸੇ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ, ਵਾਸੀ ਜਾਨਕੀ ਨਗਰ, ਖਰਗੋਨ ਦਾ ਨਾਮ।

ਸਪੀਕਰ-2	ਚਲੋ ਚੱਲੀਏ। (****) ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ. ਭਈਆ ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹੋ? ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ, (***) ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਸੁਣੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 11,800/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਸਪੀਕਰ-2	ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਮੈਂ ਪੰਪ 'ਤੇ ਆਵਾਂਗਾ. ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੌੜ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸਪੀਕਰ-2	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਘਰ ਆਵਾਂਗਾ। ਗਆਂਢੀ ਕਹਾਣੀ ਸਣਨਗੇ। ਮੈਂ ਤਹਾਡੇ ਘਰ 'ਤੇ ਬੈਨਰ ਲਗਾਵਾਂਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਤੁਸੀਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਹਾਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਠੇਸ ਪਹੰਚੇਗੀ।
ਸਪੀਕਰ-2	ਫਿਰ, ਤਸੀਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ. (****) ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, 28.02.2023 ਨੂੰ, ਖਰਗੋਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ।

> 11.10.2022 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 18:00 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਣਜੀਤ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਬੋਰਗਾਓਂ ਡਰੇਨ ਦੇ ਕੰਢੇ, ਟੇਮਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਰਗੋਨ, ਥਾਣਾ ਮੇਨਗਾਓਂ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਤੇਮਲਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਰੰਗਗਾਓਂ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਕੰਮ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

9. ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> **306. ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ।** ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "**107. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ**- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ-
>
> *ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ* - ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
>
> *ਦੂਜਾ* - ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜੇ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ; ਜਾਂ
>
> *ਤੀਜਾ।* - ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜਾ - ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤੀਜਾ - ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨਾ.

13. ***ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ*** [1995 ਪੂਰਕ (3) ਐਸਸੀਸੀ 438] ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਜਾਓ ਅਤੇ ਮਰ ਜਾਓ' ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

> "3. ... ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ 'ਮੇਨਸ ਰੀ' ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ..."

14. *ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* ***(2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 628*** ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਕਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੩੦੬ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

15. *ਅਮਲੇਂਦੂ ਪਾਲ ਉਰਫ ਝੰਟੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ* *(2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 707* ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

> "12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਇਆ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।
>
> [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

16. ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੇਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

17. *ਐਮ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ* **(2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 626** ਅਤੇ *ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ* **(2001) 9 ਐਸਸੀਸੀ 618**, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> 41. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਐਸਸੀਸੀ ਪੈਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਭੜਕਾਊ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 20 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 629)
>
> > 20. ਉਕਸਾਉਣਾ ਹੈ 'ਕਿਸੇ ਕੰਮ' ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

> ਫਿਰ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੜਕਾਊ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੀਮਾ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, *ਮੋਹਨ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

> 45. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਅਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਧੱਕਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।
>
> [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

18. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਬਚੇ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੜਕਾਊ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਤੇਸ਼ ਮਲਾਕਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ, ਭਾਵੇਂ ਗਰਮ ਹੋਵੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 (ਹੁਣ ਧਾਰਾ 108 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 45) ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉੱਚ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੦੬ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਾਈਪਰਬੋਲਸ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਜੋਂ ਮਹਿਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ. ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿੰਡਰੋਮ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਰਗੋਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਮੰਡਲੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪੈਂਡਿੰਗ 2023 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2023 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਨੰਬਰ 1142 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25.07.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrol. No. P/956/2016